

โครงการส่งเสริมศิลปะ และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย

“การประดิษฐ์กระทงลอยจากวัสดุธรรมชาติ”

สถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

โครงการส่งเสริมศิลปะ และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย

“การประดิษฐ์กระทงลอยจากวัสดุธรรมชาติ”

สถาบันศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วิทยากรโดย อาจารย์ภพณภัทร ทองแย้ม

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ความเป็นมาของกระทงลอย

กระทงลอย เป็นงานประติษฐานขึ้นจากดอกไม้สด ใบไม้ และใบตอง ที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตมายาวนาน แสดงออกถึงการรู้คุณ ของสายน้ำที่หล่อเลี้ยงชีวิตของคน ไทย จึงได้เกิดประเพณีการลอยกระทง เพื่อเป็นการขอขมา บูชาสายน้ำที่ได้หล่อเลี้ยงชีวิต

สมัยสุโขทัย มีการบันทึกถึงการประดิษฐ์ใบตองนั้น จะเริ่มตั้งแต่ตำรับนางนพมาศ หรือท้าวศรีจุฬาลักษณ์ ที่เชื่อกันว่าเป็นวรรณกรรมที่เขียนขึ้นในสมัยสุโขทัย ซึ่งได้ระบุถึงการประดิษฐ์ใบตองไว้ว่า นางนพมาศได้คิดประดิษฐ์ โคมลอยให้สวยงามวิจิตร โดยใช้ดอกไม้ใบไม้ต่าง ๆ มาประดิษฐ์ให้สลบสีเป็นลวดลายที่สวยงาม เพื่อใช้ใน ประเพณีชักโคมลอยโคม

สมัยรัตนโกสินทร์ ช่วงรัชกาลที่ 1 - 3 เจ้าจอม
มารดาตานี ซึ่งเป็นเจ้าจอมในรัชกาลที่ 1 เป็นธิดาของ
เจ้าพระยาอรรคมหาเสนา (บุญนาค) และคุณลิ้ม

เจ้าจอมมารดาตานี เป็นที่โปรดปรานและไว้วาง
พระราชหฤทัยในรัชกาลที่ 1 พระราชสำนักฝ่ายในออกนาม
เจ้าจอมตานีว่า เจ้าคุณวัง

ชื่อของท่าน นั้นได้มาจากเจ้าพระยามหาเสนา (ปู่
ของท่าน) กลับจากราชการทัพที่เมืองตานี เป็นช่วงเวลา
ที่เจ้าจอมตานีเกิด เจ้าพระยามหาเสนา จึงตั้งชื่อไว้ว่า ตานี

คำว่า “ตานี” มาจากคำว่า “ปัตตานี” เป็นคำภาษา
มลายูปัตตานี ซึ่งแปลว่า ชายหาดแห่งนี้

“ตานี” หมายถึงชื่อกล้วยชนิดหนึ่ง ใบเหนียวกว่า
กล้วยชนิดอื่น มีเมล็ดทั่วทั้งผล

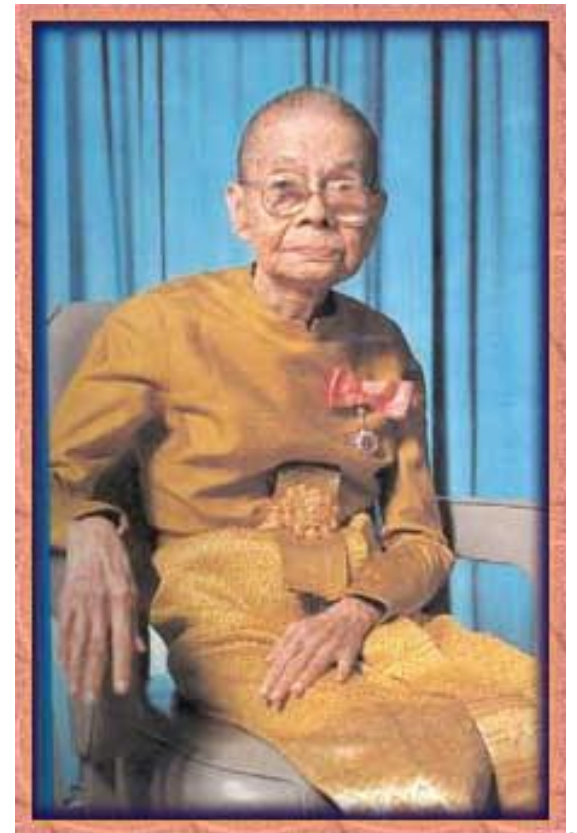
ชีวิตในวัยเด็กของเจ้าจอมมารดาตานี เมื่อคุณล้ม
เสียชีวิต เพราะถูกโจรปล้น และฆ่าตาย จึงได้อยู่ในความ
อุปการะของท่านผู้หญิงนาค (สมเด็จพระอินทราชาบรมราชินี
พระอัครมเหสีในพระบาทพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก
มหาราช) และคุณนวล (น้องสาวท่านผู้หญิงนาค)

เจ้าจอมมารดาตานี ได้รับการเลื่อนจากเจ้าจอมตานี เป็นเจ้าจอมมารดาตานี เมื่อมีพระราชโอรส และพระราชธิดา 2 พระองค์ คือ พระเจ้าบรมวงศ์เธอพระองค์เจ้าจรงกล และพระเจ้าบรมเธอ กรมหมื่นสุรินทรรักษ์ เป็นต้นสกุล ฉัตรกุล

เจ้าจอมมารดาตานี มีความเป็นกุลสตรี ดังหลักฐาน
ยืนยัน ในเพลงยาวคำอธิฐาน 12 ประการ ของคุณพุ่ม
กวีหญิงในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ที่กล่าวว่า “ขออย่าให้เป็น
ดอกไม้ของเจ้าคุณวัง” ซึ่งหมายถึงดอกไม้ในสวนเจ้าคุณวัง
จะไม่มีโอกาสได้บานกับต้น เพราะต้องนำไปร้อยกรอง
ซึ่งแสดงถึงความเป็นช่างฝีมือที่มีชื่อเสียง

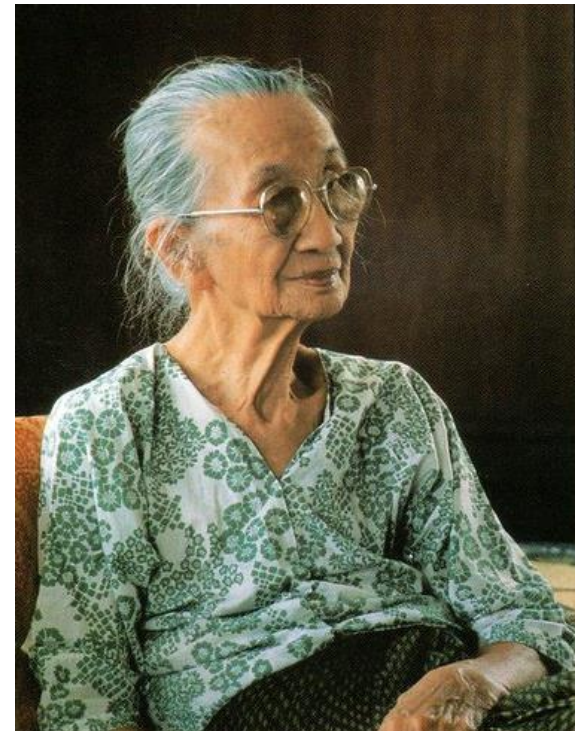
สมัยรัตนโกสินทร์ ช่วงรัชกาลที่ 5- 9 คุณหญิง
ประยงค์ ถ่องดีกิจฉกร อาจารย์ใหญ่โรงเรียนการช่าง
สตรีพระนครใต้

เป็นบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นผู้ที่
ถ่ายทอดงานดอกไม้สดและใบตอง
ไว้เป็นแบบอย่างมาจวบจนทุกวันนี้

อาจารย์เยื้อน ภานุทัต บรมครูทางงานประณีตศิลป์
ศิลป์ 5 รัชกาล ทั้งงานดอกไม้สด งานใบตอง และงาน
ปักไทย

อาจารย์เยื้อน ภานุทัต
ผู้มีอุดมการณ์อย่างแรงกล้า
ก่อตั้งโรงเรียนสตรีภาณุทัต
เพื่อสานต่องานประณีตศิลป์

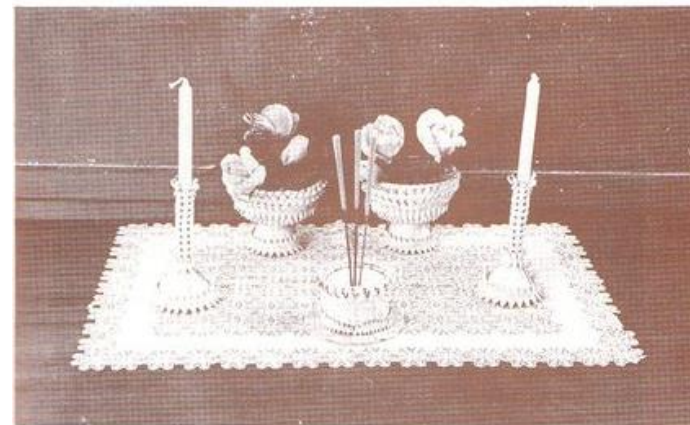
ผลงานไบตอง ไบลานของ อาจารย์เยื่อน ภาณุทัต

งานประดิษฐ์จากใบลาน แห่กันดอกไม้ ประทับผนัง

กรอบรูป ประดิษฐ์ด้วยใบลานลักษณะต่าง
รวมทั้งช่อดอกไม้ที่ประดับกรอบรูป

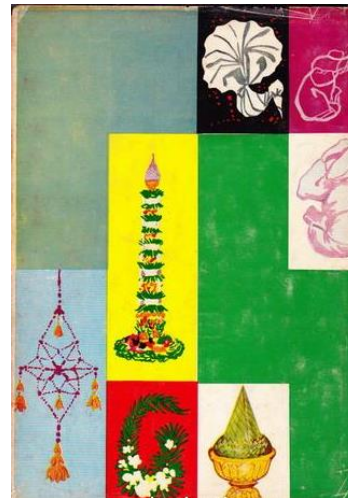

พานดอกไม้ กระดาษรูป เข็มเทียนที่ประดิษฐ์จากใบลาน

สมัยรัตนโกสินทร์ ช่วงรัชกาลที่ 8 - 9 ม.ร.ว.
สะอึ่งมาศ นวรัตน์ ลูกศิษย์ที่สืบสานงานประณีตศิลป์
จากอาจารย์คุณหญิงประยงค์ ถ่องดีกิจจกการ และ
อาจารย์เยื้อน ภาณุทัต

ม.ร.ว. สะอึ้งมาศ นวรัตน์ หรืออาจารย์
คุณหญิง ทีเหล่าบรรดาศิษย์การเรือนพระนคร
ต่างยกย่องว่าเป็นยอดฝีมือ

สมัยรัตนโกสินทร์ ช่วงรัชกาลที่ 9 - 10

ศาสตราจารย์มณีรัตน์ จันทนะพะลिन ศาสตราจารย์คนแรก
คนเดียว ของสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ - ศิลปะประดิษฐ์

ผลงานของศ.มณีรัตน์ จันทนะพะลिन
เป็นที่ยอมรับ และเป็นต้นแบบในการ
สร้างสรรค์งานใบตองในยุคปัจจุบัน

ผลงานของ ศาสตราจารย์มณีรัตน์ จันทนะพะลิน

หลักการประดิษฐ์ใบตอง

หลักการประดิษฐ์ใบตองสดทุกรูปแบบจะมีวิธีการคล้ายคลึงกัน ดังนี้

1. เลือกใบตองที่มีสีเขียวแก่ มีลักษณะสมบูรณ์
2. ผึ่งใบตองให้นุ่มเหมาะแก่การประดิษฐ์
3. เช็ดใบตอง ให้สะอาด

4. ฉีกใบตองให้มีขนาดตามการใช้งาน

5. วิธีฉีกใบตอง

- วัดขนาดใบตองช่วงกลางของทางใบตอง

- ใช้เข็มหมุดหรือเล็บจิกใบตองให้ขาดกัน

6. ไม่ปล่อยให้ใบตองแห้งโดยตรงขณะประดิษฐ์

จะทำให้ใบตองเหี่ยว

7. ขณะประดิษฐ์ไม่ควรฉีดน้ำ อาจใช้ผ้าขาวบาง

คลุมแทนได้

8. เมื่อประดิษฐ์ไบตองแต่ละส่วนเสร็จเรียบร้อยแล้วให้แช่
น้ำจนไบตองสดสวย แล้วนำขึ้นจากน้ำ สบัดน้ำออกให้
หมดห่อผ้าหรือห่อถุงนำเข้าตู้เย็นรอการประกอบ

9. ไม่ควรแช่น้ำเย็นจัด จะทำให้ไบตองขำไหม้

10. ประกอบไบตองตามแบบที่ออกแบบไว้

ไบตองกล้วยน้ำว้า มีความเปราะมาก และไม่เหนียวเหมือนไบตองตานี ในปัจจุบันนิยมใช้ไบตองกล้วยน้ำว้าที่มีอายุอ่อน หรือเรียกว่าไบตองอ่อน เพื่อจะได้ไต่ระดับสีของไบตองแต่ผู้ประดิษฐ์ต้องมีความชำนาญมาก ๆ มิฉะนั้นไบตองจะมีความขำ

ไบตองอ่อน สามารถใช้ได้ทั้งไบตองกล้วยน้ำว้า และไบตองกล้วยตานี

วิธีการตัดใบตอง

1. เลือกใบตองที่มีสีเขียวแก่ มีลักษณะสมบูรณ์ อายุปานกลาง
2. เลือกตัดใบตองตอนสายๆ แดดอ่อนๆ ใบตองจะนุ่มดี
3. เลือกตัดใบตองให้เหลือหูใบตอง (ส่วนใบที่โคนก้าน)

วิธีเช็ดใบตอง

1. ฉีกใบตองออกจากก้านเป็นแผ่นให้มีขนาดจับ
ได้ถนัดมือ

2. เช็ดด้วยผ้าชุบน้ำหมาดๆ หรือผ้าแห้ง

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตองแบบกลีบเดี่ยว ตามแบบโบราณ มีดังนี้

กลีบผกาซ้อน

กลีบเล็บครุฑ

กลีบบัวสาย

กลีบบัวสัตตบุษย์

กลีบบัวสัตตบรรณ

กลีบบัวสัตตบงกช

กลีบบัวหลวง

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตองแบบกลีบเดี่ยว ตามแบบโบราณ มีดังนี้

กลีบผกาซ็อน

กลีบเล็บครุฑ

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตองแบบกลีบเดี่ยว ตามแบบโบราณ มีดังนี้

กลีบบัวสาย

กลีบบัวสัตตบุษย์

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตองแบบกลีบเดี่ยว ตามแบบโบราณ มีดังนี้

กลีบบัวสัดตบรรณ

กลีบบัวสัดตบกช

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตองแบบกลีบเดี่ยว ตามแบบโบราณ มีดังนี้

กลีบบัวหลวง

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ศาสตราจารย์มนตรีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบเฟื่องฟ้า

กลีบนางแย้ม

กลีบเล็บมือนางซ้อน

กลีบเบญจมาศซ้อน

กลีบดอกกรัก

กลีบขจร

กลีบดอกจอก

กลีบสุพรรณิการ์

กลีบดวงใจ

กลีบดวงใจคู่

กลีบพยับหมอก

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ศาสตราจารย์มณีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบเฟื่องฟ้า

กลีบนางแย้ม

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ศาสตราจารย์มณีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบเล็บมือนางซ้อน

กลีบเบญจมาศซ้อน

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ศาสตราจารย์มณีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบดอกกรัก

กลีบขจร

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ศาสตราจารย์มณีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบดอกจอก

กลีบสุพรรณิการ์ 32

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ศาสตราจารย์มณีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบดวงใจ

กลีบดวงใจคู่

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ศาสตราจารย์มณีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบพยับหมอก

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว อาจารย์ภพณภัทร
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบครองแครง

กลีบพัดจีบ

กลีบพัดห่อ

กลีบบัวแก้ว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว อาจารย์ภพณภัทร
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบคองแครง

กลีบพับจีบ

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว อาจารย์ภพณภัทร
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบพัดห่อ

กลีบบัวแก้ว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ที่ไม่ทราบนาม
ผู้ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบกระพุ่ม

กลีบรังแตน

กลีบใบพลู

กลีบใบพัด

กลีบอนุสรณ์ประดิษฐ์

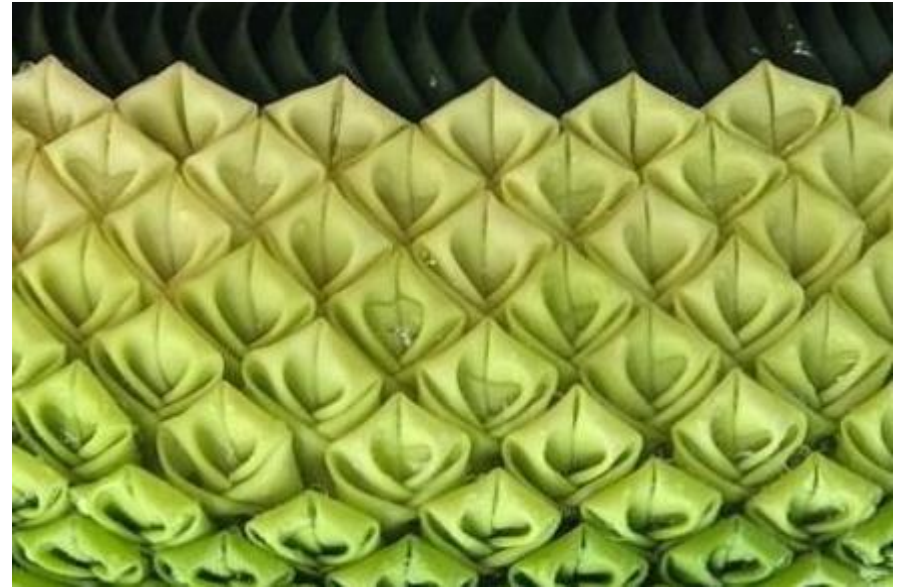
กลีบดอกจอกแปลง หรือกลีบคอเสื้อ

ก๊ลิบใบตอง แบบก๊ลิบเตี่ยว

ก๊ลิบใบตอง แบบก๊ลิบเตี่ยว ที่ไม่ทราบนาม
ผู้ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

ก๊ลิบกระพุง

ก๊ลิบรังแตน

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ที่ไม่ทราบนาม
ผู้ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบใบพลู

กลีบใบพัด

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ที่ไม่ทราบนาม
ผู้ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบดอกจอกแปลก

กลีบอนุสรณ์ประดิษฐ์

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว

กลีบใบตอง แบบกลีบเดี่ยว ที่ไม่ทราบนาม
ผู้ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบรังแตน

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง ตามแบบโบราณ
ตัวอย่างดังนี้

กลีบฟันปลา

กลีบราชพฤกษ์

กลีบกุหลาบแฉ้ม

กลีบกุหลาบครึ่งกลีบ

กลีบกุหลาบ

กลีบคอม้าลายธรรมดา

กลีบคอม้าลายसान

กลีบคอม้าลายกุหลาบ

กลีบคอม้าลายกุหลาบแฉ้ม

กลีบคอม้าลายเปีย

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง ตามแบบโบราณ
ตัวอย่างดังนี้

กลีบฟันปลา

กลีบราชพฤกษ์

กลีบกุหลาบแฉ้ม

กลีบกุหลาบครึ่งกลีบ

กลีบกุหลาบ

กลีบคอม้าลายธรรมดา

กลีบคอม้าลายसान

กลีบคอม้าลายกุหลาบ

กลีบคอม้าลายกุหลาบแฉ้ม

กลีบคอม้าลายเปีย

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง ตามแบบโบราณ
ตัวอย่างดังนี้

กลีบพินปลา

กลีบราชพฤกษ์

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง ตามแบบโบราณ
ตัวอย่างดังนี้

กลีบกุหลาบแยม

กลีบกุหลาบครึ่งกลีบ 46

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง ตามแบบโบราณ
ตัวอย่างดังนี้

กลีบกุหลาบ

กลีบคอม้าลายธรรมดา 47

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง ตามแบบโบราณ
ตัวอย่างดังนี้

กลีบคอม้าลายसान

กลีบคอม้าลายกุหลาบ 48

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง ตามแบบโบราณ
ตัวอย่างดังนี้

กลีบคอม้าลายกุหลาบแยม

กลีบคอม้าลายเปีย 49

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่องศาสตราจารย์มนตรีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบบานขึ้น

กลีบมณีลดดา

กลีบหมากเบ็ง

กลีบพุดตาน

กลีบการเวก

กลีบผีเสื้อ

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่องศาสตราจารย์มณีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบบานชื่น

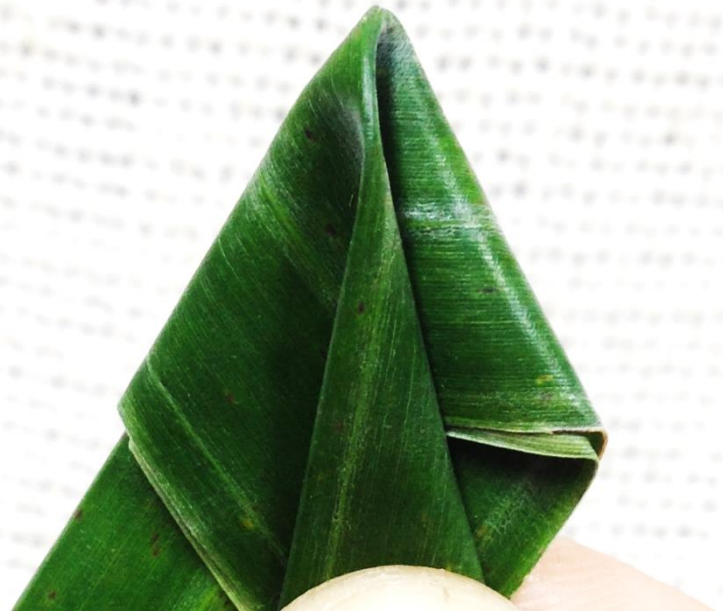
กลีบมณีลดา

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่องศาสตราจารย์มณีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบหมากเบ็ง

กลีบพุดตาน

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่อง

กลีบใบตอง แบบกลีบต่อเนื่องศาสตราจารย์มณีรัตน์
ออกแบบไว้ ตัวอย่างดังนี้

กลีบการเวก

กลีบผีเสื้อ

วัสดุของงานดอกไม้สดและใบตอง

วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประดิษฐ์ดอกไม้สด และใบตองนั้น หาได้ไม่ยาก เป็นวัสดุที่คุ้นเคยกันอยู่แล้ว ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. วัสดุสำหรับงานดอกไม้สดและใบตอง

- วัสดุสำหรับสำหรับการทำหุ่น
- วัสดุสำหรับสำหรับทำโครง
- วัสดุสำหรับสำหรับยึด ปักปัก กลัด ตรึงดอกไม้

- วัสดุสำหรับเย็บ ร้อยมัด
- วัสดุสำหรับตามก้านดอกไม้
- วัสดุสำหรับสำหรับการเสริมแต่ง
- วัสดุสำหรับการให้น้ำ
- วัสดุสำหรับทำความสะอาด

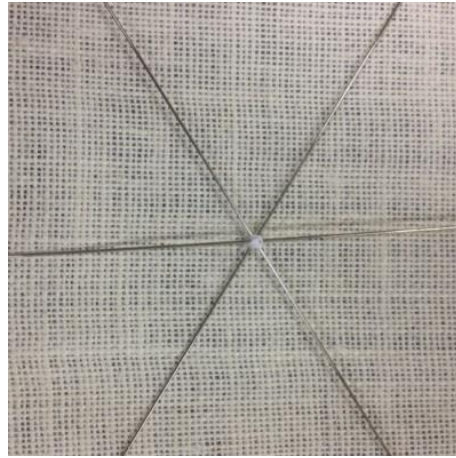
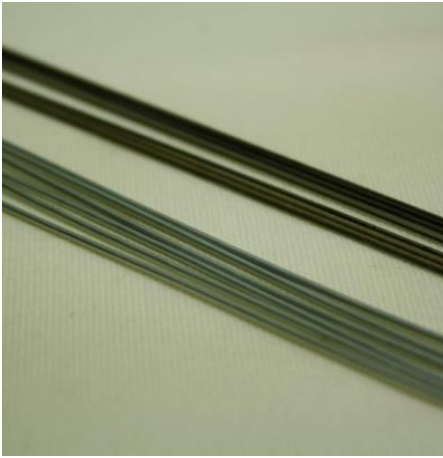
วัสดุสำหรับการทำหุ่น ทำฐาน

2. วัสดุสำหรับสำหรับทำโครง

- เชื่อมมาลัย
- ไม้ไผ่
- ฝ้ายกุน
- ลวด
- หวายเส้น

วัสดุสำหรับสำหรับทำโครง

3. วัสดุสำหรับสำหรับยึด ปัก กลัด ตรึงใบตอง ดอกไม้

- เชื่อมมือ
- เชื่อมหมุด
- ตะปูเชื่อม
- ตะปู
- ไม้กลัด
- ไม้เสียบลูกชิ้น

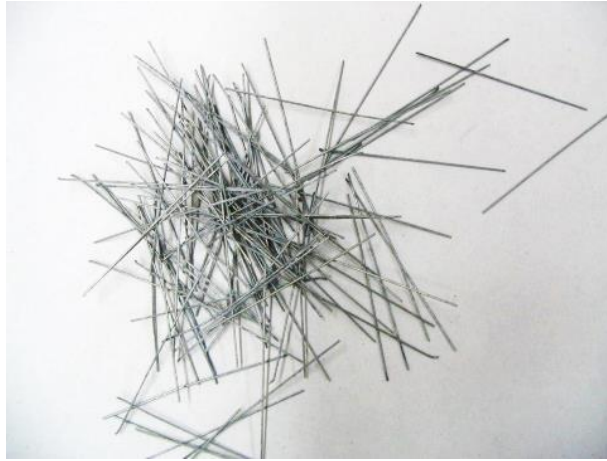
วัสดุสำหรับสำหรับยึด ปัก กลัด ตรึงใบตอง ดอกไม้

4. วัสดุสำหรับเย็บ ร้อย มัด

- เข็มมือ ด้าย
- ลวดตัวยู
- ก้านมะพร้าว
- ลวด

วัสดุสำหรับเย็บ ร้อย มัด

5. วัสดุสำหรับตามก้าน ต่อก้าน

- ลวด
- ไม้เสียบลูกชิ้น
- เข็มมาลัย

วัสดุสำหรับตามก้าน ต่อก้าน

6. วัสดุสำหรับการเก็บ ห่อ ให้น้ำ

- ถุงพลาสติก
- ฟิล์มถนอมอาหาร
- ผ้าขาวบาง
- กระดาษทิชชู

วัสดุสำหรับการเก็บ ท่อ ให้น้ำ

7. วัสดุสำหรับทำความสะอาด

- ผ้าเช็ดมือ
- ผ้าเช็ดใบตอง
- ผ้าเช็ดทำความสะอาด

วัสดุสำหรับทำความสะอาด

อุปกรณ์ของงานดอกไม้สดและใบตอง

2. อุปกรณ์สำหรับงานดอกไม้สดและใบตอง

- อุปกรณ์สำหรับจัดงานดอกไม้ และใบตอง
- อุปกรณ์สำหรับรองรับดอกไม้
- อุปกรณ์สำหรับการตัด หั่น แต่ง
- อุปกรณ์สำหรับพรมน้ำให้ดอกไม้
- อุปกรณ์สำหรับเติมน้ำให้ดอกไม้

1. วัสดุสำหรับการทำหุ่น ทำฐาน

- ดินเหนียว กระดาษหนังสือพิมพ์
- ก้านผักตบชวา ต้นกล้วย
- ต้นโสน ไม้ระกำ
- ดินน้ำมัน
- โฟม
- ผักเนื่อหนา

อุปกรณ์งานดอกไม้สด และใบตอง

1. อุปกรณ์สำหรับจัดวางงานดอกไม้สด และใบตอง

- พาน
- จานเซิง
- โตก
- จาน
- ถาด
- กี่⁺
- ตะลุ่ม

อุปกรณ์สำหรับจัดวางงานดอกไม้สด และใบตอง

2. อุปกรณ์สำหรับรองรับงานดอกไม้สด และใบตอง

- ถาดแบน
- ถาดก้นลึก

อุปกรณ์สำหรับรองรับงานดอกไม้สด และใบตอง

3. อุปกรณ์สำหรับการตัด หั่น แต่ง

- มีด
- มีดคัตเตอร์
- กรรไกรจิ้น
- กรรไกร

อุปกรณ์สำหรับการตัด หั่น แต่ง

4. อุปกรณ์สำหรับพรมน้ำ

- กระจกบอกลดน้ำธรรมชาติ
- กระจกบอกลดน้ำอัดความดัน

อุปกรณ์สำหรับพรมน้ำ

5. อุปกรณ์สำหรับใส่น้ำ

- ถัง
- กะละมังทรงกลม
- กะละมังทรงเหลี่ยม
- ก่อ

อุปกรณ์สำหรับใส่น้ำ

การดูแลรักษาผลงานดอกไม้สด และใบตอง

เมื่อประดิษฐ์ผลงานดอกไม้สด และใบตอง จะทำให้สวยงาม และใช้งานได้ยาวนานกว่าปกติ ควรปฏิบัติดังนี้

1. ไม่วางผลงานดอกไม้สด และใบตองในที่ที่มีลมโกรกหรือแดดจัด เพราะอาจทำให้ผลงานเหี่ยวเฉา

2. ควรฉีดย้ำ เป็นช่วงเพื่อไม่ให้ใบตองแห้งและเหี่ยว
เมื่อประสิทธิภาพใบตองแต่ละส่วนเสร็จเรียบร้อยแล้วให้แช่น้ำจน
ใบตองสดสวย แล้วนำขึ้นจากน้ำ สบบน้ำออกให้หมดห่อ
ผ้าหรือห่อถุงนำเข้าตู้เย็นรอการประกอบ ไม่ควรแช่น้ำเย็น
จัด จะทำให้ใบตองช้ำ

3. อาจใช้สเปรย์ เคลือบใบไม้สดฉีดจะช่วยเพิ่มความ
มันเงาและยืดอายุของดอกไม้สด และใบตองได้

4. ถ้าต้องแสดงผลงานดอกไม้สด และใบตองหลายวัน
ควรฉีดน้ำบ่อย ๆ และในช่วงที่ไม่ได้จัดแสดงให้คนดู
ควรคลุมด้วยผ้าขาวบาง และอาจนำเข้าตู้เย็น

เอกสารอ้างอิง

จอมพล ป. พิบูลสงคราม. นายกรัฐมนตรี. (2486).
วัฒนธรรมไทยการจัดดอกไม้สด. พระนคร: โรงพิมพ์แห่ง
วิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง.

จันทนา สุวรรณมาลี. (2533). มาลัย.
กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พรีนติ้งเฮ้าส์.

_____. (2539). การจัดพานดอกไม้สด.
กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พรีนติ้งเฮ้าส์.

มณีรัตน์ จันทนะพะลีน. (2540). งานใบตอง. พิมพ์ครั้งที่

3. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

_____. (2552). วิจิตรตระการการรองพวงมาลัย.

กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

รัตนลักษณ์ ปัญจวุฒิพัฒน์. (2547). งานดอกไม้สดใน
วัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: เศรษฐศิลป์.

ละเอียด พิบูลสงคราม. ประธานสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง
สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2497). วัฒนธรรมไทยทางประณีต
ศิลปการจัดดอกไม้สด. พระนคร: คณะช่าง.

สอิ่งมาศ นวรัตน์. (2517). ตำราจัดดอกไม้สดและประดิษฐ์ของชำร่วย. พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพมหานคร: ก้าวหน้าการพิมพ์.

สุรพงษ์ ไชยมงคล. (2537). การจัดดอกไม้ไทยสมัยรัตนโกสินทร์ แบบไทยประณีต และไทยสากล. รายงานการค้นคว้าอิสระ. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.